

BELEIDSNOTA IRAK

Datum: 14/09/2020

DISCLAIMER

Een landgebonden beleidsnota geeft de grote krijtlijnen weer van de beleidsregels die de commissaris-generaal hanteert bij de beoordeling van de verzoeken om internationale bescherming afkomstig uit een welbepaald land.

Een landgebonden beleidsnota vangt aan met een korte, vereenvoudigde voorstelling van de complexe situatie in een land van herkomst. In die situatieschets worden enkel de voor internationale bescherming relevante aspecten van de situatie in het land toegelicht. Vervolgens wordt een niet-limitatief overzicht gegeven van de risicogroepen in het land van herkomst. Hierbij gaat de aandacht uit naar de risicoprofielen waar het CGVS in haar dagelijkse werking voornamelijk mee in aanraking komt. Verder worden enkel de beleidsthema's besproken die relevant zijn voor het land van oorsprong of waarvoor voor dat land bijzondere beleidsregels gelden. Een landgebonden beleidsnota bevat bijgevolg geen volledige weergave van alle mogelijke problematieken waarmee burgers in hun land van oorsprong geconfronteerd kunnen worden.

Het beleid dat de commissaris-generaal voert, is gestoeld op een grondige analyse van nauwkeurige en actuele informatie over de algemene situatie in het land van oorsprong. Die informatie wordt op professionele manier verzameld uit verschillende objectieve bronnen, waaronder het EASO, het UNHCR, relevante internationale mensenrechtenorganisaties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Bij het bepalen van zijn beleid baseert de commissaris-generaal zich derhalve niet alleen op de op deze website gepubliceerde COI Focussen opgesteld door Cedoca, dewelke slechts één aspect van de algemene situatie in het land van herkomst behandelen. Uit het gegeven dat een COI Focus gedateerd zou zijn, kan bijgevolg niet worden afgeleid dat het beleid dat de commissaris-generaal voert niet langer actueel zou zijn.

Een beleidsnota geeft geenszins de complexiteit weer van de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming. Bij het beoordelen van een verzoek houdt de commissaris-generaal immers niet alleen rekening met de feitelijke situatie zoals zij zich voordoet in het land van oorsprong op het ogenblik van zijn beslissing, maar ook met de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker. Elke verzoek wordt individueel onderzocht. Een verzoeker moet op een voldoende concrete manier aantonen dat hij een gegronde vrees voor vervolging of een persoonlijk risico op ernstige schade loopt. Hij kan dus niet louter verwijzen naar de algemene omstandigheden in zijn land, maar moet ook concrete, geloofwaardige en op zijn persoon betrokken feiten aanbrengen.

Een beleidsnota heeft een louter informatieve waarde en wordt enkel ter inlichting en volledig vrijblijvend gepubliceerd. Er kunnen geen rechten van welke aard dan ook ontleend worden aan de inhoud van een landgebonden beleidsnota. De er in vervatte gegevens zijn louter van algemene aard en zijn niet aangepast aan de persoonlijke of specifieke omstandigheden van een verzoeker. Een landgebonden beleidsnota kan dan ook niet gebruikt worden als een middel om het verzoek om internationale bescherming of een beroep tegen de beslissing van de commissaris-generaal te staven.

De in een beleidsnota opgenomen informatie is met de grootste zorgvuldigheid gecontroleerd. Het CGVS spant zich in om de landgebonden beleidsnota's zo goed mogelijk te actualiseren en/of aan te vullen. Ondanks die aandacht is het mogelijk dat de inhoud onvolledig is of onjuistheden bevat. Het CGVS kan daarom niet aansprakelijk gesteld worden voor de directe of indirecte schade die voortvloeit uit de toegang, de consultatie of het gebruik van de informatie opgenomen in een beleidsnota.

Voor een beter begrip van de beleidsthema's die in een landgebonden beleidsnota aan bod kunnen komen, zie de webpagina "Over het CGVS/Beleid".

1. SITUATIESCHETS

De veiligheidssituatie in Irak werd sinds 2013 grotendeels bepaald door de opkomst van en de strijd tegen de Islamitische Staat van Irak en Syrië (ISIS). Toenmalig eerste minister al-Abadi verkondigde op 9 december 2017 dat het laatste stukje ISIS-territorium op Iraaks grondgebied was heroverd en dat hiermee een einde was gekomen aan de grondoorlog tegen de terreurorganisatie. Het terugdringen van ISIS en de herovering van gebieden bezet door de organisatie hebben een duidelijk voelbare, positieve impact op de veiligheidssituatie in Irak gehad. ISIS-cellen blijven evenwel actief in verschillende Iraakse provincies en de Iraakse veiligheidstroepen, sjiitische milities en Koerdische Peshmerga voeren nog steeds acties uit tegen de organisatie. Dit vertaalt zich in sterke regionale verschillen in het geweldsniveau, de schaal van het willekeurig geweld en de impact van het conflict. Daarnaast voert het Turkse leger in het kader van het conflict met de PKK luchtaanvallen en grondoperaties uit tegen PKK-doelwitten in de noordelijke grensgebieden van Irak.

2. VERVOLGING IN DE ZIN VAN HET VLUCHTELINGENVERDRAG

Een groot aantal risicogroepen kan worden onderscheiden in Irak. Naargelang de situatie waarin hij zich bevindt, moet de verzoeker kunnen aantonen dat hij tot een bepaalde risicogroep behoort of moet hij bijkomend concrete en individuele feiten van vervolging aanbrengen.

In het algemeen wordt de vluchtelingenstatus slechts toegekend aan de verzoeker die specifieke of individuele elementen of feiten aantoont. In sommige gevallen wordt de status van vluchteling evenwel toegekend omdat men tot een bepaalde groep behoort. In dat geval moet de verzoeker enkel aannemelijk maken dat hij tot die bevolkingsgroep behoort. Hij moet geen individuele vervolging aantonen.

De commissaris-generaal kent de vluchtelingenstatus in beginsel toe onafhankelijk van de regio van herkomst van de verzoeker. In bepaalde gevallen is de toekenning van de vluchtelingenstatus echter afhankelijk van de regio van herkomst van de verzoeker, omdat de situatie van bepaalde bevolkingsgroepen regionaal kan verschillen.

Hieronder wordt een **niet-limitatief** overzicht gegeven van de risicogroepen in Irak, waarbij de aandacht uit gaat naar de risicoprofielen waar het CGVS in haar dagelijkse werking voornamelijk mee in aanraking komt.

- religieuze en etnische minderheden, zoals christenen, jezidi, bahai, joden; Assyriërs, Armeniërs, Turkmenen, Palestijnen, Shabakken;
- personen die geassocieerd worden met de buitenlandse aanwezigheid in het land;
- aanhangers, sympathisanten of leden van politieke partijen;
- alleenstaande vrouwen;
- personen die eerdergerelateerd geweld vrezen;
- personen die er activiteiten op nahouden die niet binnen de geloofsovertuiging van extremistische groeperingen passen;
- journalisten of personen werkzaam in de media;
- mensenrechtenactivisten;
- ngo-medewerkers;
- personen die vervolging riskeren omwille van hun seksuele geaardheid;
-

De commissaris-generaal past het principe van een intern vestigingsalternatief slechts uitzonderlijk toe. Dit principe is enkel van toepassing wanneer op een concrete wijze kan worden aangetoond dat de verzoeker over een reëel verblijfsalternatief beschikt.

3. SUBSIDIAIRE BESCHERMING

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat het geweldsniveau, de schaal van het willekeurig geweld, en de impact van de strijd tegen ISIS in Irak regionaal erg verschillend zijn. Hoewel de actuele situatie in een bepaalde regio nog steeds zeer complex kan zijn, blijkt uit deze informatie dat op provinciaal niveau in geen enkele Iraakse provincie de situatie nog van dien aard is dat aan elke burger afkomstig uit deze provincie subsidiaire bescherming moet worden geboden louter omwille

van de algemene veiligheidssituatie en ongeacht de persoonlijke omstandigheden. Dit sluit evenwel niet uit dat aan een verzoeker alsnog subsidiaire bescherming wordt verleend indien hij kan aantonen dat hij hier nood aan heeft, en voor zover er geen intern vluchtalternatief voorhanden is. Iraakse verzoekers kunnen zich immers in bepaalde omstandigheden onttrekken aan de bedreiging van hun leven of persoon als gevolg van de veiligheidssituatie door zich buiten hun geboortestreek of regio van herkomst te vestigen. Het principe van een intern vestigingsalternatief wordt slechts uitzonderlijk toegepast, en met name enkel wanneer er op een concrete wijze kan worden aangetoond dat de verzoeker over een reëel verblijfsalternatief beschikt.

Het CGVS volgt de situatie in Irak voortdurend op. Bij het beoordelen van de nood aan subsidiaire bescherming houdt de commissaris-generaal steeds rekening met de feitelijke situatie in Irak zoals deze bestaat op het ogenblik van zijn beslissing.

4. UITSLUITING

Het CGVS zal steeds onderzoeken of personen verbonden met het voormalige regime van Saddam Hoessein, of personen die lid zijn geweest van de Iraakse veiligheidsdiensten of milities (bv. IS) onder artikel 1F van de Vluchtelingenconventie vallen.

Als er ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat de verzoeker rechtstreeks betrokken was bij oorlogsmisdaden of misdrijven tegen de menselijkheid, dan wel in een leidinggevende functie hiervoor verantwoordelijk kan gesteld worden, zal hij desgevallend uitgesloten worden van de Vluchtelingenconventie en/of de status van subsidiaire bescherming.